

potest. *Trid. sess. 22. de Ref. cap. 6.* non tamen auctoritate Magistratis Sæcularis, quæ ad res spirituales, finem supernaturalem respicientes, non extenditur, *cap. 7. cap. 10. de Constitution.*

TIT. XXXI.

De Regularibus, & transeuntibus ad Religionem.

289 **D.** Hieronymus in C. Duo sunt, 7. 12. q. 1. Cætum Christianorum in duas partes divisit: In Clericos, scilicet, à Laicos, nomine generali Clericorum, & Religiosos comprehendens, prout hi à Laicis, id est, Sæcularibus contra distinguuntur. Idem fecit *Rex noster Alfonso in princip. tit. 7. p. 1. ibi: E estos á tales son llamados Religiosos, porque cada uno de ellos han reglas ciertas, porque han de vivir, segun el ordenamiento que hobieren de Santa Iglesia en el comienzo de su Religion, é por ende son contados en la Orden de la Clericia.* Et in L. ejusd. tit. dicit, quod appellantur Religiosi, quasi religati: quia se ipsos obedientiæ voto ligant. In presenti ergo Religio sumitur pro statu Religioso, hoc est, pro quodam stabili vivendi modo in communi, quo fideles votis emissis paupertatis, castitatis, & obedientiæ ad Christianam tendunt perfectionem, juxta statuta approbata ab Ecclesia. Aliquando etiam in latiori significatione Religio significat omnium fideium Congregationem. Aliquando pressius sumitur pro virtute, qua cultus Deo debitus exhibetur. In Jure verò Civili Religiosum dicimus locum, in quo aliquis homo sepelitur, §. 9. *Inst. de Rerum divi. Regulares appellantur Religiosi, quia juxta regulas vivunt.* Ad Religionis essentiam varia requiruntur: 1. Observatio trium Consiliorum Evangelii, castitatis videlicet, paupertatis, & obedientiæ, *cap. 6. in fin. de Stat. Monach. cap. 22. b. t. l. 2. tit. 7. p. 1.* nam in his consistit perfectio juxta illud Christi Domini apud *Matth. 19. v. 21. Si vis perfectus esse, &c.* ad perfectionem igitur assequendam debent Religiosi ex suo statu aspirare, & licet sit necessarium, quod qualibet Religio tribus, prædictis constet votis, tamen plures sunt Religiones, quæ quarum votum peculiare insuper addunt, ut Mercenarii, Minimi, & nostræ Societatis Professi. Præter dictos Religiosos, votis Religionis ligatos, solent admitti tam in Monasteriis virorum, quam foemi-

narum quidam Fratres, qui habitum Religionis cum aliqua levi immutatione induunt, sed nulla emittunt vota, & nuncupantur oblati, seu commissi. Hispani, dicimus: *Donados.* Hi enim Religiosi non sunt, cum nullis votis adstringantur, habent tamen pro personis Ecclesiasticis, quoad privilegium Canonis. *Machad. in Sum. lib. 5. p. 4. tr. 3. Ponce, de Matrimon. lib. 9. cap. 8. n. fin. Conversi tamen, Hispani: Legos, verè Religiosi sunt, cum verè vota emittant.* Sed quia hæc nomina conversorum, & oblatorum non eodem modo in omnibus Religionibus accipiuntur, de ipsis juxta cujusque vocabularium philosophandum erit. *Vid. Caramuel in Theolog. Regul. Ponce, & alios: 2. Ad Religionem est necessarium, quod observatio talium Consiliorum perpetua voti obligatione firmetur. L. 2. tit. 7. p. 1. Dio. Thom. 2. 2. q. 186. art. 6.* quia status dicitur perpetuam, & regulariter ex parte utriusque, tam scilicet Religionis, quam voluntatis; *arg. cap. fin. b. t. l. 3. tit. 7. p. 1.* vel saltem ex parte voluntatis, licet Religio non habeat absolutam obligationem Religiosum perpetuo retinendi: ac proinde vota solemnia non sunt de essentia Religionis, ut pater in emittentibus vota in nostra Societate post biennium, qui verè Religiosi sunt, quin vota emittant solemnia, & quin obligatio sit mutua: quia licet ipsi non possint deserere Religionem, tamen à Religione possunt utique dimitti, juxta causam hoc suadente: ut declaratum est à *Julio III. Gregor. XIV. & afferunt latius. Suar. de Relig. tom. 3. lib. 2. cap. 14. n. 12. Sanchez in Decal. lib. 5. cap. 1. n. 26. & alii.* Nec ipsis fit in hac dimissione injuria, cum ab ipsis hoc pactum in ingressu acceptetur, & contractus à voluntate contrahentium Legem accipiant. L. 23. ff. de Reg. jur. & scienti, & consentienti non fit injuria, neque dolus, *cap. 27. de Reg. jur. in 6. Gonz. in cap. 9. b. t. n. 6.* ubi notat, quod olim non statim ac vota emittentur in Religionibus antiquis, oriebatur mutua obligatio ex parte utriusque, sed alia, & alia probationes, sicut in nostra Societate, fiebant: 3. Requiritur, quod hæc vota emittantur in aliqua Religione, necessarii, ut tali approbata. L. 2. tit. 7. p. 1. nec sufficit, quod modus vivendi approbetur, ut pius. Et quidem ante Concilium Lateranense Episcopi auctoritas ad Religionem approbandas sufficiebat, *cap. 10. cap. 16. 18. q. 2.* & sic approbatæ fuerunt Religiones SS. Basilii, Augustini, & Benedicti, ut probat *Ponce, de Matrim. lib. 7. cap. 11. n. 4. scd pos*

postea ob gravitatem materiae Summo Pontifici est reservata Religionum approbatio. *c. fin. de Religios. domib. c. un. eod. in 6. 4.* Requiritur ad Religionem, quod talis Religiosus sub alicujus superioris Ecclesiastici jurisdictione constituitur, qui quidem per se, vel per alium talia vota acceptet, possitque talem Religiosum ad regulam, & disciplinam regularem observandam cogere, & potestatem clavium in ipsum exercere. *c. 13. b. t. l. 2. tit. 7. p. 1.* Nec tamen ex natura status Religiosi requiritur vita communis: nam antiquitus Religiosi erant Anachoretæ, & etiam aliquæ virgines, & viduæ Religionis statum profitebantur, quin vitam agerent communem. Hæc namque non est necessaria ad vitæ perfectionem, quæ quidem in observatione votorum consistit. Nec item requiritur ad statum constituendum, qui sanè consistit in vitæ stabilitate firmata per votorum emissionem. Hodie tamen omnes Religiones vitam communem profitentur. L. 1. tit. 7. p. 1. *Suar. de Relig. tom. 3. lib. 2. cap. 4.*

290 Audiamus Divum Thomam optime, pro suo more, hæc declarantem. 2. 2. q. 186. art. 7. *in corp. Religionis status consideratur secundum, quod est quodam holocaustum, per quod aliquis totaliter se, & sua offert Deo, & secundum hoc ex his tribus votis integratur Religionis status.* Primum enim quantum ad exercitium perfectionis requiritur, quia aliquis à se removeat illa, per quæ posset impetari, ne totaliter ejus affectus tendat in Deum, in quo consistit perfectio charitatis. Hujusmodi autem sunt tria: 1. quidem cupiditas exteriorum honorum, quæ tollitur per votum paupertatis. Secundum autem est concupiscentia sensibilium delectationum, inter quas præcellunt delectationes venereæ, quæ excluduntur per votum continentie. Tertium autem est inordinatio voluntatis humane, quæ excluditur per votum obedientie. Similiter autem solitudinis Sæcularis inquietudo præcipue ingeritur homini circa tria: 1. quidem circa dispensationem exteriorum rerum: & hæc sollicitudo per votum paupertatis homini auferitur. 2. circa gubernationem uxoris, & filiorum: quæ amputatur per votum continentie. 3. circa dispositionem propriorum actuum: quæ amputatur per votum obedientie, quo aliquis se alterius dispositioni committit. Similiter, & holocaustum est cum aliquis bonum, quod habet, offert Deo, ut *Greg. dicit super Ezechiel: habet autem homo triplex bonum, secundum Philosoph. 1. Ethic. Primo quidem exteriorum rerum,*

quas quidem totaliter aliquis Deo offert per votum voluntaria paupertatis. Secundo autem bonum proprii corporis, quod aliquis præcipue offert Deo per votum continentie, quo abrenuntiat maximis delectationibus corporis. Tertium autem bonum est anima quod aliquis totaliter Deo offert, per obedientiam, qua aliquis offert Deo propriam voluntatem, per quam bono utitur omnibus potentiis, & habitibus animæ; & idè convenienter ex tribus votis status Religionis integratur. Et 2. 2. q. 186. art. 6. *in corp. ait: Dicitur, quod ad Religiosos pertinet, quod sint in statu perfectionis: ad statum autem perfectionis requiritur obligatio ad ea, quæ sunt perfectionis: qua quidem Deo fit per votum: manifestum est autem, quod ad perfectionem Christianæ vitæ pertinet paupertas, continentia, & obedientia; & idè Religionis status requirit, ut ad hæc tria aliquis voto obligetur.*

291 Satus quidem religiosus, quoad substantiam, & tria consilia Evangelica, institutus est à Christo Domino in Lege Gratiæ, atque ita potest dici, esse de Jure Divino: non quidem præcipiente, sed tantum consulente. Nam 1. votum Obedientiæ ab ipso consultum fuisse constat, quando dixit apud *Matth. 16. c. 24. Quis vult venire post me, abneget semetipsum, & tollat crucem suam; & sequatur me.* 2. votum Castitatis constat ex eo, quod dixit apud eundem, *cap. 19. v. 12. Sunt Eunuchi, qui se ipsos castraverunt propter Regnum Cælorum: & de voto Paupertatis paulo inferius constat v. 21. quando dixit: Si vis perfectus esse, vende, quæ habes, & da pauperibus; & habea in thesaurum in Cælo.* At verò quoad modum peculiarem, & regulam vivendi, Juris sanè Ecclesiastici est Religiosus status, & quidem adèo pendet ab Ecclesiæ approbatione Religionum instituto, ut sine ea nullus Ordo Religiosus subsistat. *D. Thom. 2. 2. q. 88. art. 4. ad 3. & est omnium Catholicorum sententia, teste Suar. de Relig. 1. 3. lib. 3. c. 2.* Apostolos quidem verè Religiosos fuisse tribus prædictis votis adstrictos, docet *comm. DD.* Religionisque statum novisse, quando relictis omnibus secuti sunt Christum; *D. Thom. 2. 2. q. 88. art. 4. ad 3. Suar. de Relig. tom. 3. lib. 3. cap. 2. n. 8. Ponce de Matrim. lib. 7. cap. 2.* ubi hoc variis Patrum testimoniis probant, & illustrant. Et hi fuerunt primi Legis Gratiæ Religiosi. Omnes certè Christiani debent tendere, unusquisque juxta suum statum, ad Christianam perfectionem, quæ essentialis dicitur, & est simpliciter necessaria ad vitam

tra *Suar. de Relig. tom. 3. lib. 6. cap. 10. n. 7.* Constitutio tamen *Sixti V.* postea fuit per *Clem. VII.* moderata, quoad hoc, ut professio hominis criminosi, sive ære alieno gravati, valeret, quamvis illicita sit: nec dicta Constitutio *Sixti V.* comprehendit *Moniales. Suar. de Relig. tom. 3. lib. 5. cap. 7.* potest autem sic gravatus Religionem ingredi, si non speret, posse solvere, etiamsi in sæculo maneat; *arg. c. 16. de Rest. spoliator.* cum frustra expectetur eventus, cuius nullus futurus est effectus. Etiam ingredi valer, si creditores consentiant, vel ipse bonis cedat in creditorum favorem, vel si debita sint incerta. 8. Coniux nequit Religionem ingredi sine alterius conjugis consensu, vel si non sequatur perpetuum divorcium. *c. 3. c. 12. de Convers. conjugator.* 9. Episcopus consecratus, vel saltem confirmatus, etiam Titularis, & etiam relegatus, sine licentia Papæ non potest, etiam prætextu ingrediendi Religionem, suam deserere Ecclesiam propter vinculum spiritualis matrimonii. *c. 18. b. t. c. 2. de Translat. Episcop.* *c. 10. de Renuntiat.* nec aliter valet professio. *L. 9. tit. 7. p. 1.* Et solum potest talis licentia peti, & tantum solet, & debet concedi, ex causis contentis in *c. 10. de Renuntiat.* scilicet ex debilitate corporis, defectu scientiæ, conscientia criminis, malitia plebis, scandalo populi, vel irregularitate personæ; ex aliis causis non solet huiusmodi licentia concedi. *D. Thom. Suar. de Relig. tom. 3. lib. 1. cap. 20. n. 7. & alii.* Episcopus tantum electus, vel qui legitime Episcopatum renuntiavit, potest etiam sine Papæ licentia Religionem ingredi, quippe nullo vinculo detinetur. *Suar. de Relig. tom. 3. lib. 6. c. 8. n. 1.* Si verò Episcopus confirmatus sine Papæ licentia Religionem profiteatur, quamvis illicita sit talis professio, quia prohibita in *c. 2. de Translat. Episcop.* valida tamen erit, siquidem nullo jure irritatur: non tamen habebit effectum dissolvendi vinculum inter Episcopum, & Ecclesiam. Sic contra alios *Suar. de Relig. tom. 3. lib. 6. cap. 8. ex n. 7.* Parochi, & alii Clerici, quamvis sine licentia Episcopi Religionem ingredi possint. *c. un. 19. q. 1. l. 9. tit. 7. p. 1. Suar. de Relig. tom. 3. lib. 5. cap. 4. n. 14.* debent tamen saltem post ingressum Episcopum moneri, ut de alio Parocho, vel Beneficiario provideat. 10. Qui legitima ætate carent ingredi nequeunt Religionem. Et quidem jure antiquo Masculus 14. annorum, & foemina 12. poterant Religionem profiteri. *c. 8.*

c. 11. c. 12. b. t. c. 2. eod. in 6. l. 4. tit. 7. p. 1. sed hodie ex *Trid. sess. 25. de Reg. cap. 15.* Nec mas, nec foemina possunt ante decimum sextum annum expletum valide in Religionem profiteri. In ordinibus autem Militaribus, qui hoc Decreto non comprehenduntur, solet emitti professio post decimum sextum annum. Novitiatu tamen etiam hodie completo decimo quarto anno potest inchoari. *Sanch. in Decal. lib. 5. cap. 4. n. 22.* in nostra Societate Provincialis nullum ad novitiatum valide admittere potest ante decimum quintum annum completum sine dispensatione Generalis, qui solus potest admittere Novitios ante decimum quintum, vel post quinquagesimum annum completum. *Sanch. in Decal. lib. 5. cap. 4. n. 26.* Jure antiquo, quod hodie jam non servatur, in insulis nemo ad professionem ante decimum octavum annum inchoatum, admittebatur, quia ibi durior, & difficilior considerabatur habitatio. *c. 6. b. t. Præterea:* antiquitus solebat Pater, vel Mater, etiam patre vivente, filios impubes, etiam infantes, Religionem offerre, ubi habitum induebant, & propterea oblati dicebantur. *c. fin. 20. q. 2. & licet aliquomodo Religiosi dicerentur. c. 3. 20. q. 1.* verè tamen tales non erant, quippe vota Religionis substantialia non emitebant, tam ex defectu discretionis, quam ex defectu probationis austeritatum, præcipue castitatis. *Sanch. in Decal. lib. 5. cap. 4. n. 24.* ita tamen oblati, sive inviti, sive volentes oblati fuissent, olim non poterant sine infamia egredi è Monasterio. Hodie tamen potest pubertatem, secus ante eam, liberum est ipsis egredi, nisi forte suam oblationem expressè vel tacite ratificaverunt. *c. 14. b. t. l. 4. tit. 7. p. 1.* Sed hodie talium oblationum, vel nullus, vel rarissimus usus est.

294. Ante professionem debet profectò Novitiatu præcedere, ut possit Novitius regularem disciplinam experiri, & vicissim possit Religio probare, an ipsi futurus sit idoneus ille Novitius. Tempus Novitiatu antiquitus erat arbitrarium, aliquando quidem biennium requirebatur, ut in *c. 6. 19. q. 3.* aliquando autem triennium, ut in *c. un. D. 53. c. fin. 17. q. 2.* postea verò annus fuit ad probationem, & Novitiatum statutus. *c. 1. 17. q. 6. c. 16. b. t. c. 2. eod. in 6. l. 3. tit. 7. p. 1.* & olim quidem poterat renuntiare consensu Novitii, & Prælatorum *c. 16. b. t. l. 3. tit. 7. p. 1.* sed ex *Trid. sess. 25. de Regul. cap. 15.* hæc renuntianti facultas sublata est, & annus à momento in momentum compu-

tan-

randus est: nec sufficit, quod annus probationis & sint ætatis sint moraliter integri, sed debent compleri de momento ad momentum: itaque qui hora decima Matutina diei est admissus anno sequenti post eandem horam completam, & non ante, potest professionem emittere. *Suar. de Relig. tom. 3. lib. 5. c. 15. n. 1. & colligitur ex Trid. sess. 25. de Regul. c. 15.* Commendatarii Monasteriorum, qui capita, ac primates ordinum sunt, debent intra sex menses profiteri, aut cedere commendæ. *Trid. sess. 25. de Reg. c. 21.* Ordinibus Militaribus, cum in *Trid.* non censentur comprehensi. *Sanch. in Decal. lib. 5. c. 4. n. 17.* nondum expletum anno potest fieri professio. In nostra tamen Societate ob arduam ministeriorum, quæ viros undique probatos, & in virtutibus, exercitios requirunt, biennium Novitiatu, & probationis est ad eò necessarium, ut solum Generalis valide possit in illo dispensare. *Sanch. in Decal. lib. 5. c. 4. n. 20.* Insuper annus Novitiatu debet esse continuus, ita, ut si Novitius, quatuor mensibus expletis exeat, & postea rursus ingrediatur, debet de novo annum inchoare: dummodo non tantum habitum exuisset: v. g. de licentia Prælati, sed verè illum dimisisset, animo non amplius illum induendi: & quidem dimissio debet esse perfecta, & consumata, & cum talis sit, etiam modico intervallo facta Novitiatum interrumpit. *Suar. de Relig. tom. 3. lib. 5. c. 15. Sanch. in Decal. lib. 5. c. 4. ex n. 31. & alii.* & sic propriè est intelligendum. *Trid. sess. 25. de Reg. c. 15.* requirens annum integrum à die susceptionis habitus, vel ingressus.

295. Novitii tamen in ultima ægritudine constitutis, etiam ante annum completum, potest dari professio solemnem, saltem ad lucrandas indulgentias, ex privilegio Pontificio variis Religionibus concesso: imò, & Secularibus in propria domo degentibus, posse professionem dari in articulo mortis, variis item Religionibus concessum est, pro quo tamen cujuslibet privilegia consideranda sunt. *Gonz. in c. 16. b. t. n. 2. & Barb. in Trid. sess. 25. cap. 15. de reg. Lacr. Theolog. Moral. tit. de statu Relig. l. 4. n. 16. & 17. alii.* Videant tamen Superiores ne reprehensione fiant digni sicut illi qui in *c. 16. b. t.* indiscretè, & sine debita facultate aliquos ad professionem admittebant. * Qui verò post expletum Novitiatu tempus, egressus est ante professionem, si postea iterum recipiatur non debet Novitiatum repetere, nisi aliqua notabilis mutatio ex parte Novitii, vel Religionis quoad asperitates contigerit. *Sanch. in Decal. lib. 5. cap. 4. n. 34.*

Tom. I.

alios citans, nec item debet Novitiatu repeti, si professio postea appareat invalida, sufficit enim, quod hæc ratificetur, illam de novo emittendo *Sanch. de Matrim. lib. 7. D. 37. ex n. 45.* qui idem tenet, quando Novitiatu est nullus, cum etiam per illum adimpleatur finis Legis, & probetur Novitiatu à Religionem, & ipse, vicissim Religionem probet: qui ante annum fuit ejectus injustè, postea admissus continuat, quod anno deest, quia hic non censetur interruptus; *arg. c. 41. de Reg. jur. in 6. lib. Imputari non debet ei, per quem non stat, si non fiat, quod per eum erat faciendum.* Secus est si fuit justè ejectus: quia annus verè fuit interruptus, ac proinde de novo debet inchoari. Qui post expletum Novitiatum in una Religionem ad aliam transit non minus strictam, novum Novitiatum habere debet, ut novam probet Religionem, & vicissim ab ipsa probetur: secus est, si ad aliud Monasterium ejusdem ordinis transeat: quippe jam ab ea Religionem probatus est. *Sanch. in Decal. lib. 5. cap. 4. n. 12. & 34.* Regularitèr quidem Novitiatu in Monasterio Religionis debet fieri. *c. 1. h. t. in 6.* quia hoc ad probationem Novitii spectat: potest tamen Novitius de licentia Superioris, etiam per majorem anni partem extra Monasterium degere: nam ibi sub obedientia, & ex obedientia Prælati existit, & in hac ipsa obedientia, modoque vivendi probatur Novitius. *Suar. de Relig. tom. 3. lib. 5. cap. 14. n. 13. & 14. Gonz. in c. 13. h. t. & alii præcipue,* si causa ægritudinis exeat de licentia Prælati; quin etiamsi causa recreationis exeat. *Dian. in Sum. V. Novitiatu. n. 2.* Deinde *Trid. sess. 25. de Reg. cap. 15.* requirit probationem per annum post habitum susceptum, & cum gestatio habitus, quando hic est proprius Novitiorum, pertineat ad austeritatem vitæ, laborem, & difficultatem Religionis, expedit, annum Novitiatu in habitu proprio Novitiorum peragi. *L. 3. tit. 7. p. 1.* non tamen est de Religionis, seu professionis substantia; ut cum aliis tenent *Suar. de Relig. tom. 3. lib. 5. c. 14. ex n. 9. Greg. Lop. in l. 3. tit. 7. p. 1. gloss. fin.* imò olim probatio in habitu Seculari solebat fieri. *c. un. D. 53. c. 23. D. 54.* Hodie tamen est necessarium, habitum Religionis deferre, ut in *Trid.* videtur decisum. In nostra tamen Societate, ubi nullus habitus est determinatus, potest utique Novitiatu, etiam in veste Seculari peragi. *Sanch. in Decal. lib. 5. cap. 4. n. 29.* & potest quidem Novitiatu adimpleri, etiamsi nulla fiat probatio: sufficit enim, quod Novitius paratus sit ut probetur: ac proinde, si

Dddd 2

sta-

statim ac ingreditur incidat ægrotus in lectum, & ita per annum persistat, eo transacto poterit Novitius profiteri. *Suar. de Relig. tom. 3. lib. 5. c. 14. n. 8. & fin.*

296 Novitii siquidem, quamvis Religiosi non sint, in favorabilibus Religiosorum nomine veniunt, cum Religiosis suo modo membra sint; & ipsius Prælatorum subditi, ac proinde pro personis Ecclesiasticis habentur, quippe ad religiosum statum ordinantur; & privilegio Canonis gaudent. c. 21. §. *Quamvis, de Sent. excom. in 6.* & etiam privilegio gaudent; ut tenent *Hostiens. Joann. And. Navar. in Sum. cap. 12. n. 65. Sarmient. Gutierr. Sanch. in Decal. lib. 6. cap. 10. ex n. 10.* nec vectigalia ex bonis patrimonialibus tenentur solvere: & ab Episcopo Diocæsis, in qua est Monasterium; possunt ordinari, nam ibi domicilium habent. Etiam lucrantur Indulgentias, & privilegia Religioni concessa; & Religiosis Prælati cum ipsis dispensant in votis, recitatione horarum, observatione festorum juniorum, eosque à reservatis absolvent. Et si Prælati exemptus sit habet in Novitium jurisdictionem, quasi Episcopalem in utroque foro; quia illam Novitius per habitus susceptionem in se prorogavit, vi cuius potest Prælati sub censuris Novitio præcipere, quæ posset Parochus, vel Episcopus; & Novitius obedire tenetur, & quidem sub gravi, si talis sit materia præcepti. Non tamen tenetur Novitius vi voti obedientiæ subobedi- re Prælato, sed ratione jurisdictionis, quam habet in ipsum: Nam Prælati loco Episcopi, & Parochi substituitur; potest itaque Prælati Novitium punire, & corrigere: item potest aliquos casus Novitiorum in foro conscientiæ sibi reservare: regulariter tamen casus reservati in Religione non ligant, nec comprehendunt Novitios. *Sanch. in Decal. lib. 6. cap. 10. ex n. 10. Barbos. & alii.* Valdè congruum rationi, maximeque decens est, Novitios regulas, & præcepta Ordinis servare: alias quomodo ipsi Religionem probabunt, & ab ipsa perturbantur? Quanta enim scandala, & perturbationes in Ordine sequerentur, si Novitii potius contra regulam, quam secundum regulam viverent? *Qui enim similem cum aliis vitam suscipiunt, similem sentiant in Legibus disciplinam c. 3. de Statu Monachor.* Cum verò votum obedientiæ nondum emiserint ad talem observationem in rigore, & constantia non tenentur. *Suar. de Relig. tom. 3. lib. 5. cap. 16. n. 2. & 18. Sanch. in Decal. lib. 6. c. 10. num. 7. qui n. 8. ait Novitios Societatis,*

qui ex devotione, expleto anno vota emittunt, teneri obedire sub gravi Prælato præcipienti in virtute obedientiæ: quia ad hoc per votum se spontè obligaverunt. Quando aliquis beneficiatus Religionem ingreditur non vadit beneficium per ingressum, ut Novitio omnino libertas egrediendi servetur indèmnis: non enim vacat, donec ipse profiteatur, etiamsi tempus Novitatus ex juxta causa prorogetur. c. 4. h. t. in 6. in Societate autem non vacat beneficium etiam post vota bienni à beneficiato facta, donec sequatur professio, vel formatio coadjutorum, nisi ut solet, post biennium renunciatio fiat: interim tamen debet Vicarius assignari ab Ordinario, cum debita pensione, ut beneficium inserviat: fructus tamen grossos ipse Novitius lucratur, vel sibi, si egrediatur, vel Religioni, si profiteatur, dum Religio sit successioni capax. *Sanch. in Decal. lib. 7. cap. 4. & cum jus eligendi inter fructus beneficii consideretur, si hoc illius beneficio annexum est, tali jure gaudent Novitius, & idèd si electioni velit interesse, excludi nequit: non tamen debet necessario ad electionem vocari, nisi jure speciali sui beneficii ipsi jus eligendi competeret. *Sanch. in Decal. lib. 7. cap. 4. ex n. 10.**

297 Ne igitur libertas egrediendi à quacunque Religione, etiam exempta dum verè, & propriè Religio sit, impediatur, in *Trid. sess. 25. de Regular. cap. 16. statuitur, ut nulla renunciatio, aut obligatio antea facta, etiam cum juramento, & in favorem cujuscumque causa pia valeat, nisi cum licentia Episcopi, vel ejus Vicarii intra duos menses proximos, antè professionem: ac non alias intelligatur effectum sortiri, nisi secuta professione: aliter verò facta, etiam cum hujus favoris expressa renuntiatione, etiam jurata, sit irrita, & nullius effectus: Per hæc tamen Sancta Synodus non intendit aliquid innovare, aut prohibere, quin Religio Clericorum Societatis Jesu, justa pium eorum institutum à S. Sede Apostolica approbatum Domino, & ejus Ecclesie inservire possint. Et addit *Barbos. ibid. n. 41.* quod obligationes, & renuntiationes à Novitiis Societatis, quando- cumque, & sine cujusvis licentia factæ hujus Decreti nullitati minime subjaceant. Donatio, vel renunciatio bonorum in Societate facta, juxta ejus Constitutiones, etiam in Societatis favorem, post primum Novitiatu annu, vel post biennium, ut communiter fit, est absoluta, & irrevocabilis, nec debet restitui donatum renun-
tiant-*

tiant, si dimitatur. *Sanch. in Decal. lib. 7. cap. 1. ex n. 34.* debent tamen alimenta dari dimisso, ita ut habeat, undè alatur: quod si nihil ipsi tribuatur potest talis donatio ab hujusmodi dimisso ob ingrati- tudinem revocari. *Sanch. ubi supra. n. 39.* In hoc enim *Trid.* Decreto continentur, ac proinde invalidantur omnes contractus lucrativi, & onerosi, in quibus non tantum recipitur, quantum datur, etiam quæcumque obligationes, seu renuntiationes quorumcumque bonorum, non solum quoad jura de presenti, sed etiam in futurum, si vè in monasterii, vel propin- quorum, vel alterius tertii favorem fiant. Beneficii renuntiationem in hoc Decreto contineri ob ejus verborum generalitatem, tenent *Suar. de Relig. tom. 3. lib. 5. cap. 16. n. 12. Sanch. in Decal. lib. 7. cap. 5. num. 37. & alii contra alios.* Non ramen comprehenduntur in hoc Decreto, & consequenter valent contractus emptionis, & venditionis, permutationis, societatis, & alii, in quibus tantum recipitur, quantum datur. Item valent testamenta, codicilli, & donationes causa mortis: quia libere possunt revocari, quin etiam videntur elemosynæ, & donationes, etiam ipsi Monasterio à Novitio factæ, si modicæ sint: nam parum pro nihilo reputatur; nec egrediendi nocent libertati. *Sanch. in Decal. lib. 7. cap. 5. n. 13. & 31. Suar. de Relig. tom. 3. lib. 5. cap. 16. n. 11. & alii.* Donationes factæ alicui Monasterio ab eo, qui postea talem ingreditur Religionem, non solum si alio respectu, sed etiam si intuitu ingressus, & facta de eo mentione, fiant, cum non sint factæ à Novitio, de quo loquitur *Trident.* non comprehenduntur in ejus Decreto: & ut sic correctio juris vitetur, & sic contra Navar. & alios tenent plures cum *Sanch. in Decal. lib. 7. cap. 5. n. 4.* ubi concludit, & in hoc Regio Granatensi Prætorio, hoc anno, licet utrimque agitata, sic pronuntiatum est per sex Regios Judices, nemine eorum discrepante. Et cum Novitiatu incipiat à susceptione habitus, donatio facta post ingressum, ante habitus tamen susceptionem valida est, & sæpè ita decisum à *S. Congreg. Concil.* præsertim 22. Junii 1613. testantur *Petra, & alii.* Bimestre enim, intra quod debet fieri renunciatio ex Constitutione *Trident.* ut sic majoris, & maturioris judicio, & deliberatione fiat, computatur de momento ad momentum, & secundum quod occurrit mensis in Kalendario: nec est necesse, quod integro bimestri ante professionem fiat renuntia-

tio, sed sat est toto eo bimestri fieri, quamvis immediatè ante professionem: Imò & valetit donatio, quæ fit à Novitio corrente jam undecimo mense sui Novitiatu, etiamsi ultra bimestre differatur professio, cum jam Novitius non renuntiet inconsultè. *Sanch. in Decal. lib. 7. cap. 5. ex n. 80.* Cum autem *Trident.* requiratur ad donationis valorem, quod sequatur professio, consequenter dicendum est, quod si hæc ob ætatis defectum, vel aliam causam nulla sit, nulla etiam sit, donatio: *Sanch. in Decal. lib. 7. cap. 5. num. 55.* Si postea ratificetur professio, ratificatur & donatio: nisi professio fuisset irrita ex defectu ætatis, nam tunc non censetur ratificata renunciatio. Similiter evanescit renuntiatio, si Novitius ante professionem moriatur: censetur enim hanc imbitam habere conditionem, & videtur talis renuntiatio excludi à *Trid.* dum dicit: *Ac non alias intelligatur effectum sortiri, nisi secuta professione. Sic Sanch. in Decal. lib. 7. cap. 5. n. 49. Barbos. & alii contra Suar.*

298 Novitius igitur, qui bona fide ingressus est Religionem, etiam animo, & proposito mutandi vitam, si ipsi talis Religio non expediens credatur, potest libere, & licitè, nulla allegata causa, nec Prælati requisita licentia, Religionem deserere, & ad sæculum redire. c. 23. h. t. c. 1. eod. in 6. l. 3. tit. 7. p. 1. ibi: *E si ante del. año quisiere de allí salir, puedelo facer.* *Suar. de Relig. tom. 3. lib. 5. cap. 11. n. 6. Sanch. in Decal. lib. 6. cap. 10. n. 1.* nec tenetur Monasterio expensas in ejus sustentatione factas refundere; arg. c. 23. h. t. c. 1. eod. in 6. *Suar. n. 5. Sanch. n. 4.* Si verò ex promissione, vel voto aliquis ad ingrediendum se obligavit, non potest libere Religionem deserere. c. 20. c. 23. h. t. c. 2. eod. in 6. qui quidem Textus sic intelligendi sunt, ut clarè constat ex *L. 3. l. 7. tit. 7. p. 1.* & sanè potest Novitius, relicta Religione, manere in sæculo, vel ad aliam, etiam laxiorem Religionem transire. Si verò promississet aliquam Religionem in genere ingredi, etiamsi in illa, quam est ingressus non teneatur perseverare, non tamen potest in sæculo manere, nec matrimonium contrahere, sed debet ad aliam Religionem pro voti adimplentione transire. *L. 8. t. 7. p. 1.* Prælati autem non potest libere, & sine causa Novitium dimittere: cum ex officio teneatur aptos retinere, & ex charitate non exponere eum salutis æternæ periculo. *Gregor. Lop. in l. 3. tit. 7. p. 1. V. A. ellos. Sanch. in Decal. lib. 5. cap. 4. n. 59. & alii,* si Novitius perseverare eli-

eligat, & invenitur Religioni aptus professionem emittit *Professio quidem latè sumpta est contractus sacer, per quem homo fidelis voluntariè se tradit Deo in Religione approbata, quod certum modum, & institutum vivendi, editis tribus votis castitatis, paupertatis, & obedientiæ, auctoritate Prælati Regularis interveniente, qui nomine Dei, & Religionis talem traditionem acceptet. c. 16. h. t. l. 2. tit. 7. p. 1. vi hujus professionis fit eam emitens verè, & propriè Religiosus. Sic in nostra Societate Scholastici post vota simplicia biennii sunt verè, & propriè Religiosi: ut est declaratum à Greg. XIII. in Bull. Ascendente. Hinc licet plures Doctores antiquitus tenerent, vota solemnia esse de Religionis essentia: quia eo tempore Ecclesia non acceptabat Religionem nisi cum votis solemnibus c. 13. h. t. c. 21. §. fin. de Sentent. excom. in 6. Hodie tamen indubitatum est, sufficere vota simplicia ad Religiosum statum. Solemnitas enim votorum ex Ecclesiæ institutione dependet. Sic potest hodie, eam non requirere, sicut olim eam non requirebat in Religionibus SS. Basilii, Augustini, Benedicti, ubi non solemnia, sed tantum simplicia vota edebantur: ac proinde nostræ Societatis institutum, quoad vota simplicia, non est novum, sed primævum in Religione servatum vovendi genus. Sic tenet expressè Basiliius Pontifex de Leon, Ordinis Divi Augustini ornamentum nobilissimum. Lib. 7. de Matr. cap. 22.*

299 *Professio tamen strictè accepta professioni hucusque explicatæ insuper addit obligationem irrevocabilem ex utraque parte facta per vota solemnia. Professio autem est duplex, alia expressa, tacita alia Expressa est, quæ fit verbo, scriptura vel aliis signis voluntatem profitendi declarantibus, juxta cujusque Religionis constitutiones, postquam fieri in Ecclesia, vel extra eam, imò & in lecto: vespere, vel mane, in sanitate, & in infirmitate. c. 13. h. t. etiam in articulo mortis dummodo eam emitens sit compos mentis. c. 15. h. t. junct. Gloss. Suar. de Relig. tom. 3. lib. 6. cap. 12. n. 24. Etiam fieri valet per procuratorem, cum speciali tamen mandato; arg. c. 68. de Reg. jur. in 6. hoc tamen in praxi periculosum est. In nostra Societate professio in scriptura, & coram testibus est necessario facienda. Suar. de Relig. tom. 3. lib. 6. cap. 12. ex n. 3. Imò & de Jure Communi debet in scriptis fieri, saltem ad probationem. c. fin. 20. q. 1. l. 2. tit. 7. p. 1. & ibid. Greg. Lop. Sanch.*

in Decal. lib. 5. cap. 3. n. 5. Professio autem tacita est, quæ neque verbo, neque scripto fit, sed aliquo actu professionum proprio: v. g. si post annum Novitiatu gester Novitium habitum professorum. c. 9. c. 22. h. t. c. 1. eod. in 6. vel si actum professorum proprium exerceat: v. g. ferendo suffragium in Capitulo. c. 4. h. t. dummodo hæc fiant à Novitio legitimam ætatem habente, & non vi, vel metu, sed sponte. c. 4. h. t. quin etiam debent fieri cum vero, & positivo animo profitendi: scira namque debet, per eum actum professionem induci: & quidem legitimi Prælati consensu, & auctoritate interveniente, vel saltem eo sciente, & patiente. Sanch. in Decal. lib. 5. cap. 3. ex n. 14. Hujus tacitæ professionis hodie nullus, vel rarus est usus: non tamen est ablata per Trident. sed tamquam casus omissus manet sub dispositione Juris antiqui. Sanch. in Decal. lib. 5. cap. 3. ex n. 36. Gonz. in c. 4. h. t. n. 8. in Societate autem nullus est talis professionis usus, nisi in casu ratificationis professionis, & votorum simplicium nullitèr editorum.

300 *Ad valorem ergo professionis requiritur, 1. quod eam emitens non sit illius incapax: qualis esset, qui haberet impedimentum essentiale. Si verò eam acceptans sciat, profitentem tali impedimento laborare, & potest in eo dispensare, dispensare profecto censetur arg. l. 2. ff. de Jurisdic. 2. sicut in matrimonio carnali est necessarius contrahentium consensus. c. 14. de Sponsalib. ita in proficiente requiritur animus, & consensus proficienti. Undè si quis metu gravi, fraude, vel vi ad professionem injustè inducatur, professio nulla est: nec enim sufficit voluntas, utcumque, sed sciunt in matrimonio, major libertas, & spontaneitas requiritur. c. 4. 20. q. 3. c. 1. de his, quæ vi. c. 1. c. 15. h. t. Trid. sess. 25. de Regul. cap. 19. Suar. de Relig. tom. 3. lib. 6. cap. 4. n. 3. Quod si Prælatu metu gravi inducatur, professionem acceptare, hæc non est irrita, cum nullum jus talem irrationem inducat, & aliunde de Jure Naturali talis professio valeat. Suar. de Relig. tom. 3. lib. 6. cap. 4. n. 21. & alii contra Less. de Just. & Jur. lib. 2. cap. 41. n. 61. & alios. Quod si professio fuit invalida, etiam ob profitentis fictionem, & etiamsi impedimentum, ob quod est nulla, non possit in foro externo probari, non tenetur sic professus eam ratificare, cum id quod nullum est, nullum producat effectum: & aliàs non omnino relinqueretur Novitius in sua libertate, ut*

debet ob arduitate materia. Sanch. de Matrim. lib. 7. D. 37. n. 38. & 39. Cum ergo sic professus sciat, professionem à se factam esse nullam, & de tali nullitate ipsa Religio notitiam habeat, saltem in generali, debet, si eam ratificare vult; non vnum consensum, impedimento prius ablato ponere: & similiter Religio debet novam apponere acceptationem, cum illa ratificatio nova professio sit. c. 11. h. t. c. 1. eod. in 6. Trid. sess. 25. de Reg. cap. 19. Suar. de Relig. tom. 3. lib. 7. cap. 1. n. 4. Sanch. de Matrim. lib. 7. D. 37. n. 57. & alii. 3. requiritur, quod proficiens tria vota substantialia emittat, & quidem in Religione approbata. 4. quod nullam conditionem substantialem Religionis contrariam apponat. Talis esset, si profiteretur eo pacto, ut pro suo arbitratu viveret, vel proprium retineret, vel quid simile: potest tamen fieri professio sub conditione Religionis non contraria, qua quidem impleta professio erit absolute facta, sicut accidit in matrimonio. Sanch. in Decal. lib. 5. cap. 4. n. 87. 5. requiritur, quod professio acceptetur expresse, vel tacite à Prælato legitimo. c. 13. c. 16. h. t. nec interest, an sit mediatu, vel immediatu juxta cujusque Religionis Constitutiones, & etiamsi sit excommunicatus vitandus, vel suspensus. Etiam potest ab Abbatisa recipi Monialium professio. c. 4. Qui Cleric. vel vovent. l. 2. tit. 7. p. 1. Item potest Prælatu professionem recipere, vel per se, vel per alium. Sic in Societate Provinciales ex generali commissione acceptant vota biennii; vota tamen professorum, vel coadjutorum formatorum solus Generalis, vel ab eo delegatus acceptat. Sanch. in Decal. lib. 5. cap. 4. ex n. 62. 6. requiritur, quod proficiens habeat ætatem legitimam, scilicet, 16. annos, & quidem omnino physice completos: nec malitia, seu prudentia supplet ætatem, cum hoc non sit dispositum in hac materia, sicut est dispositum in matrimonio. Sanch. in Decal. lib. 5. cap. 3. n. 2. & alii com. cum D. Thom. & insuper requiritur annus novitiatu, ut supradiximus. In nostra Societate ad professionem quatuor votorum necesse est, quod professus habeat 25. annos completos. Sed Jam. consuetudo à Generalibus introducta, approbata est, citra novam tamen obligationem, & multo minus necessitatem ad valorem professionis, si secus fiat: ut scilicet expectandus sit 33. annus completus: & præterea decem anni Religionis requiruntur, dempto tempore studiorum: quod si impletur in Societate, indecimum annis

non computatur: ac proinde, qui studia omnia in Societate peregit, non facit professionem ante decimumseptimum annum. Generalis tamen potest dispensare, ut etiam non expleto novitiatu biennio, & ante 25. ætatis annum possit quis ad professionem admitti.

301 *Professio equidem proficientem verè Religiosum constituit, eumque obligat perpetuo vinculo ad votorum observationem: quæ quidem obligatio, nec mutuo consensu Religionis, & professi valet dissolvi. Suar. de Relig. tom. 3. lib. 6. c. 15. n. 2. & 3. nec contra eam potest à Religioso præscribi, imò quanto tempore extra vitam religiosam mansit, est majoris transgressionis argumentum. c. 17. h. t. potest tamen, justa causa, & legitima hoc exigente, dissolvi à Pontifice hujusmodi vinculum: ita ut qui Religiosus erat, postea Religiosus non sit, nec amplius votis teneatur: sicut etiam in votis simplicibus dispensat Pontifex, cum utrobique eadem militet ratio. c. un. de Voto, in 6. dispensat etenim Pontifex etiam in votis solemnibus ob universalem potestatem Divo Petro, & ejus Successoribus à Christo concessam apud Matth. 16. ubi dixit: Quodcumque solveris super terram, erit solutum, & in Cælis. Sic D. Anton. Cajetan. Suar. de Relig. tom. 3. lib. 6. cap. 16. & 17. Sanch. de Matr. lib. 8. D. 8. Greg. Lop. in l. 4. tit. 8. p. 1. qui dicit, hæc esse communitatem opinionem Theologorum, & Canonistarum: alique plures Doctores afferuntur contra Albert. Magnum. D. Thom. 2. 2. q. 88. art. 11. Abulens. & alios: & defacto Pontifices dispensarunt in Religionibus Militaribus S. Jacobi, Alcantaræ, & Calatravæ, ut possint matrimonium contrahere earum Religiosi. Etiam dispensarunt cum Ramiro Monacho, Sacerdote, & Episcopo, & cum aliis pluries dispensatum est consequenterque jam non licet de Pontificia potestate in hoc puncto dubitare. Si justa causa desit illicitè faciet Pontifex dispensando, consequenterque hoc modo non potest dispensare, & sic debet intelligi. Text. in c. 6. de Stat. Monach. vel potest dici, quod Pontifex nequit cum Monacho in observatione votorum dispensare in sensu composito Monachus, quatenus Pontifex nequit facere, quod Religiosus talis manens votis Religionis non obligetur. l. 2. tit. 7. p. 1. ibi: E assi son allegadas estas cosas (id est, los votos) al que toma la orden, que el Papa non puede dispensar con él, que las non guardes & ibid. Greg. Lop. quod est idem ac dicitur*